

MUZYKA V

Przy ustalaniu oceny z muzyki, brany jest w szczególności pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć.

DZIAŁ PODSTAWY PROGRAMOWEJ / TEMAT LEKCJI	WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY – MUZYKA, KLASA V	
	Poziom podstawowy Oceny: dopuszczająca/ dostateczna	Poziom rozszerzony Ocena: dobra/bardzo dobra/celująca
Dział 1. Z muzyką za pan brat	• potrafi śpiewać w grupie refren piosenki <i>Koniec wakacji</i> oraz <i>Zabierz się razem z nami</i>; • umie określić nastrój wysłuchanego utworu muzycznego; • potrafi nazwać kilka oznaczeń muzycznych z zapisu nutowego piosenki i je wyjaśnić; • umie sformułować wypowiedź na temat roli muzyki w życiu człowieka; • zna określenie muzyka sakralna; • potrafi akompaniować na instrumentach perkusyjnych do negro spirituals <i>Git on bo'dlittlechild'en</i>. • umie zaśpiewać solo refren piosenki <i>Koniec wakacji</i>; • potrafi określić budowę formalną pieśni ludowej <i>Plon niesiemy, plon</i> (A B A); • zna nazwiska kompozytorów: W.A. Mozart i C. Orff; • potrafi wymienić nazwy czterech instrumentów smyczkowych; • zna termin ostinato; • potrafi powiedzieć, na czym polega rozrywkowa funkcja muzyki; • umie podać kilka przykładów muzyki, którą lubi; • umie przygotować w zespole program koncertu dla klasy; • wypowiada się na temat zaproponowanych przez siebie utworów; • potrafi zaśpiewać w grupie jedną zwrotkę piosenki <i>Siekiera, motyka</i>; • umie zagrać akompaniament do tej piosenki według zapisu w nutach. • umie zaśpiewać w grupie piosenkę <i>Rozwiczrzona jesień</i>; • umie wykonać rytm piosenki na jesiennych „instrumentach”; • potrafi zaproponować instrumenty do	• potrafi śpiewać solo refren piosenki <i>Koniec wakacji</i> i <i>Zabierz się razem z nami</i>, zwrotki śpiewa w grupie; • zna pojęcia dur/moll lub major/minor; • zna większość oznaczeń muzycznych w zapisie nutowym piosenki; • umie rozpoznać słuchem aparat wykonawczy w koncercie <i>Jesień</i> z cyklu <i>Cztery pory roku</i> A. Vivaldiego; • potrafi opowiedzieć o roli muzyki w życiu człowieka i funkcjach, które pełni; • rozumie sygnalizacyjną i religijną funkcję muzyki; • rozpoznaje, z jakiego kręgu kulturowego pochodzą prezentowane przykłady muzyki sakralnej; • umie zaśpiewać solo całą piosenkę <i>Koniec wakacji</i>; • potrafi grać na dzwonkach lub flecie jedną część melodii pieśni <i>Plon niesiemy, plon</i>; • umie podać kilka przykładów muzyki, której chętnie słucha oraz uzasadnić swój wybór; • wykazuje tolerancyjną postawę wobec upodobań muzycznych kolegów; • potrafi własnymi słowami opowiedzieć o utworach <i>EinekleineNacht-musik</i> W.A. Mozarta i <i>Carminaburana</i> C. Orffa; • zna terminy ostinato rytmiczne i ostinato melodyczne, rozpoznaje ostinato słuchem w utworze Orffa. • umie zaśpiewać solo jedną lub dwie zwrotki piosenki <i>Siekiera, motyka</i>; • ma podstawowe wiadomości na temat II wojny światowej. • umie zaśpiewać solo wybraną zwrotkę piosenki <i>Rozwiczrzona jesień</i>; • potrafi zaakompaniować na instrumentach perkusyjnych oraz „jesiennych gadżetach” (drobnych przedmiotach symbolizujących jesień);

	akompaniamentu piosenki; • umie zagrać w zespole akompaniament do piosenki; • zna nazwy i symbole niektórych pauz umie zastosować podane pauzy w praktyce.	• swobodnie wykonuje gestodźwiękami rytm akompaniamentu do piosenki.
Dział 2. Rozwiczriona jesień.	potrafi określić nastrój pieśni <i>Bandoska</i> ; • umie zagrać w grupie fragment <i>Bandoski</i>; • umie powiedzieć kilka zdań o papieżu Janie Pawle II. • wie, kim był I.J. Paderewski i jakie ma zasługi dla Polski; • potrafi rozpoznać krakowiaka na przykładzie utworu <i>Krakowiak fantastyczny</i> • umie zaśpiewać w grupie pieśń <i>Leguny w niebie</i>; • umie zatańczyć do pieśni prosty układ.	• umie zagrać pieśń <i>Bandoska</i> na flecie lub dzwonkach; • potrafi opowiedzieć własnymi słowami o papieżu Janie Pawle II (w kontekście jego związku z kulturą); • aktywnie uczestniczy w zabawie słuchowej z dzwoneczkami. • potrafi podać przykłady walki o niepodległość poza polem bitwy, np. poprzez działania ludzi kultury; • umie zaśpiewać solo partię św. Piotra z pieśni <i>Leguny w niebie</i>.
Dział 3. Opowie ci wiatr	• umie wymienić omówione wcześniej funkcje muzyki; • potrafi określić budowę piosenki <i>Zawsze jest pogoda</i>; • umie zaśpiewać w grupie refren piosenki; • wie, co oznacza kropka przy nucie; kropka nad lub pod nutą, łuk łącznik; • aktywnie uczestniczy w poszukiwaniu odgłosów wydobywanych z papieru; • uczestniczy w zabawie twórczej <i>Wesoła orkiestra</i> z wykorzystaniem przedmiotów codziennego użytku; • wykonuje instrument według instrukcji w podręczniku. • umie zaśpiewać w zespole piosenkę <i>Zawsze jest pogoda</i>; • zna nazwy instrumentów dętych blaszanych: trąbka, róg (waltornia), puzon, tuba; • potrafi rozpoznać na ilustracji omawiane instrumenty; • wykonuje „końskie kroki” podczas aktywnego słuchania muzyki; • zna nazwy elementów budowy instrumentów: ustnik, czara głosowa, wentyle, suwak	• umie opowiedzieć własnymi słowami, jakie funkcje pełni muzyka; • potrafi zaśpiewać solo refren piosenki <i>Zawsze jest pogoda</i>; • umie znaleźć w nutach piosenki powtarzający się rytm i powtórzyć go klaskaniem lub w inny dowolny sposób. • potrafi zaśpiewać solo piosenkę <i>Zawsze jest pogoda</i>; • zna budowę, brzmienie i zasady wydobywania dźwięku z instrumentów dętych blaszanych; • umie opowiedzieć o brzmieniu instrumentów po wysłuchaniu przykładu muzycznego.
Dział 4. Grudniowe zmierzchy	• umie zaśpiewać w grupie pierwszą zwrotkę piosenki <i>Ogólnie zima</i>; • zna termin volta i rozumie funkcję volt w zapisie nutowym; • wie, co to jest synkopa, przedtakt, pauzy; • wie, jaki jest zapis, nazwy i funkcje różnych oznaczeń muzycznych	• umie zaśpiewać solo pierwszą zwrotkę piosenki <i>Ogólnie zima</i>; • potrafi samodzielnie znaleźć w nutach tej piosenki rytm z synkopą; • umie zakończyć powtarzającą się prostą melodię, improwizując drugą voltę. • umie zaśpiewać solo pastorałkę <i>My też</i>,

	występujących w piosence; • umie zagrać fragment kolędy <i>Pójdźmy wszyscy do stajenki</i>. • zna melodie i słowa niektórych polskich kolęd i pastorałek; • umie zaśpiewać w grupie pastorałkę <i>My też, pastuszkowie</i>; • potrafi zagrać kolędę <i>Jezus malusieńki</i> i/lub <i>Pójdźmy wszyscy do stajenki</i>; • przyniósł śpiewniki z kolędami i pastorałkami.	<i>pastuszkowie</i>; • potrafi zaakompaniować do wybranej kolędy lub pastorałki na dowolnym instrumencie melodycznym.
Dział 5. Karnawał w mazurowych rytmach	• umie zaśpiewać pierwszą zwrotkę piosenki <i>Zimowy mazur</i>; • zna nazwy polskich tańców narodowych; • potrafi wymienić charakterystyczne cechy poloneza, krakowiaka i mazura; • wie, co to jest nuta akcentowana; • umie wyjaśnić funkcję kropki umieszczonej obok nuty; • potrafi wyjaśnić określenie: artystyczne opracowanie tańca. • zna nazwy i potrafi wymienić charakterystyczne cechy: mazura, kujawiaka i oberka; • potrafi określić kontrasty i podobieństwa występujące między oberkiem i kujawiakiem; • zna termin metrum trójdzielne; • zna metrum 3/8. • umie zaśpiewać w grupie poznane piosenki w rytmach tańców; • potrafi wymienić charakterystyczne cechy polskich tańców narodowych: poloneza, mazura, oberka, kujawiaka i krakowiaka; • umie przyporządkować poznane piosenki i utwory do odpowiedniego tańca; • zna nazwisko Henryk Wieniawski; • rozumie termin <i>parlando</i>.	umie zaśpiewać wszystkie zwrotki piosenki <i>Zimowy mazur</i>; • umie wyklaskać lub zagrać na instrumencie perkusyjnym charakterystyczne rytmy mazura; • potrafi zagrać na dzwonkach fragment pieśni F. Tymolskiego <i>Ostatni mazur</i>; • umie uzupełnić zapis rytmu wykorzystując wartości rytmiczne z kropką. • umie odczytać rytm w metrum 3/8; • umie wyklaskać lub zagrać na instrumencie rytmy oberkowe i kujawiakowe; • potrafi zaimprovizować głosem lub na instrumencie melodię kujawiaka na dźwiękach <i>e g h</i>. • potrafi wykonać rytmy polskich tańców narodowych; • umie rozpoznać tańce narodowe po usłyszeniu ich rytmu; • potrafi podać kilka informacji o Henryku Wieniawskim; • umie wyrecytować przysłowie ludowe w rytmie tańców narodowych; • potrafi wykonać kroki i figury wybranego tańca narodowego.
Dział 6. Muzyka na scenie	• śpiewa w grupie powtarzające się fragmenty piosenki <i>Gioachino</i>; • zna i rozumie terminy: opera, uwertura, scena, soliści, chór, balet, orkiestra, scenograf, reżyser itd.; • gra w grupie temat uwertury do opery <i>Wilhelm Tell</i> G. Rossiniego. • zna terminy: uwertura, akt, scena, aria, scena zbiorowa;	• śpiewa w grupie całą piosenkę <i>Gioachino</i>; • potrafi opowiedzieć, czym jest opera (ew. także treść wybranej opery); • świadomie posługuje się terminami: scena, kanał orkiestrowy, gmach opery; • umie powiedzieć, kto występuje w przedstawieniu operowym i kto jeszcze bierze udział w przygotowaniu spektaklu;

	• wie, co to jest balet; • rozumie znaczenie terminu poco a pocoaccelerando, bierze udział w zabawach z czytaniem zdań w zmieniającym się tempie; • umie podać nazwę głosu wykonującego <i>Arię Skołuby</i> (bas); • potrafi zaśpiewać w grupie pieśń <i>Przqśniczka</i>; • wie, co to jest opera; • wie, kim był Stanisław Moniuszko, i zna tytuły jego oper oraz pieśni; • potrafi rozpoznać rytm poloneza w słuchanym utworze i określić jego charakter;	• umie ułożyć tekst pasujący do podanego rytmu. • umie wymienić kilku słynnych śpiewaków operowych; • zna nazwiska kilku kompozytorów operowych; • potrafi uporządkować nazwy tempa od najszybszego do najwolniejszego; • potrafi opisać budowę przedstawienia operowego i podać kilka tytułów oper. • potrafi zaśpiewać solo refren pieśni <i>Przqśniczka</i>; • zna kilka faktów dotyczących życia i twórczości Stanisława Moniuszki; • potrafi wymienić cechy Polaka patriotę na przykładzie <i>Poloneza Miecznika</i>.
Dział 7. Muzyczne rodziny	• śpiewa w grupie fragmenty piosenki <i>Muzyczna rodzina</i>; • zna co najmniej dwa nazwiska muzycznych rodzin; • potrafi odnaleźć fragmenty gamy w nutach piosenki <i>Muzyczna rodzina</i>; • wie, kim był W.A. Mozart; • potrafi wymienić nazwy instrumentów smyczkowych; • wie, czym zajmuje się lutnik. • śpiewa w grupie piosenkę <i>Muzyczna rodzina</i>; • zna nazwisko J.S. Bacha, umie wymienić trzy tytuły jego utworów; • gra w zespole jeden z głosów utworu <i>Musette</i> J.S. Bacha. • śpiewa w grupie fragmenty piosenki <i>Orkiestry dęte</i>; • umie w grupie zaakompaniować do tej piosenki na instrumentach perkusyjnych; • potrafi przyporządkować organy do właściwej grupy instrumentów.	• śpiewa w grupie całą piosenkę <i>Muzyczna rodzina</i>; • podaje przykłady kilku muzycznych rodzin; • potrafi samodzielnie rozczytać wstawki melodyczne w nutach piosenki <i>Muzyczna rodzina</i>; • umie powiedzieć kilka zdań o W.A. Mozarcie; • wie, jak są zbudowane wybrane cztery instrumenty smyczkowe i jak się na nich gra; • umie wymienić co najmniej dwa nazwiska słynnych lutników. • śpiewa piosenkę <i>Muzyczna rodzina</i> i umie do niej zaakompaniować na wybranym instrumencie; • wie, kim był J.S. Bach, umie opowiedzieć własnymi słowami o jego życiu i twórczości; • gra samodzielnie jeden z głosów utworu <i>Musette</i> J.S. Bacha. • śpiewa w grupie piosenkę <i>Orkiestry dęte</i>; • umie do niej zaakompaniować na flecie lub instrumentach perkusyjnych; • zna zasady działania organów i wymienia główne elementy ich budowy; • wie, gdzie znajdują się słynne organy w Polsce; • zna nazwę toccata; • umie uporządkować różne rodzaje instrumentów i połączyć je w grupy ze względu na źródło dźwięku.
Dział 8. Posłuchaj – świat śpiewa	• potrafi zaśpiewać w grupie piosenkę <i>Rozkołysz pieśnią świat</i>; • zna nazwy głosów ludzkich i umie określić ich cechy; • wie, co to jest głos biały; • potrafi odróżnić oryginalną muzykę	• potrafi zaśpiewać solo piosenkę <i>Rozkołysz pieśnią świat</i>; • umie rozróżnić podstawowe głosy ludzkie w słuchanym utworze; • umie zauważyć różnice między melodią oryginalną a jej artystycznym

	ludową od jej artystycznego opracowania; • zna nazwisko K. Szymanowskiego; • umie znaleźć informacje na temat polskiego śpiewaka. • zna nazwy instrumentów dętych drewnianych: flet poprzeczny, obój, klarnet, fagot i potrafi je rozpoznać na ilustracji; • zna nazwiska kompozytorów: A. Vivaldi, G. Gershwin, J.S. Bach; • wie, co to jest jazz; • buduje proste instrumenty stroikowe według instrukcji w podręczniku.	opracowaniem (na przykładzie piosenki anonimowej i w opracowaniu K. Szymanowskiego <i>A ktoś tam puka?</i>); • potrafi zaprezentować dowolną piosenkę, wcielając się w role różnych wykonawców. • potrafi wymienić charakterystyczne cechy budowy instrumentów dętych drewnianych; • umie rozpoznać ich brzmienie w słuchanych utworach;
Dział 9. Wiosenne wariacje.	• potrafi zaśpiewać w grupie wiersz W. Broniewskiego na dźwiękach gamy C-dur w górę i w dół; • dostrzega podobieństwa i różnice w prezentowanych dziełach plastycznych; • zna terminy: wariacja, temat; • umie ułożyć w grupie wariacje do przysłów z wykorzystaniem znanych sobie elementów muzyki. • potrafi zaśpiewać w grupie refren piosenki <i>Na majówkę, na wędrownkę</i>; • umie zaśpiewać w grupie melodię kanonu; • umie rozpoznać formy muzyczne w słuchanych utworach; • aktywnie uczestniczy w zabawach ruchowych i twórczych. • potrafi zaśpiewać w grupie fragment piosenki <i>Dalej, chłopcy, dalej żywo</i>; • potrafi określić budowę tej piosenki; • potrafi wymienić główne cechy krakowiaka; • wie, kim był Tadeusz Kościuszko; • zna termin <i>da capo al fine</i>. • umie zaśpiewać w grupie piosenkę <i>Sny kamieni</i>; • potrafi prawidłowo powtórzyć po nauczycielu różne rytmy; • wie, co to są bemol, krzyżyk i kasownik oraz jaka jest ich funkcja; • aktywnie uczestniczy w zabawach rytmicznych z kamieniami oraz w improwizacji tanecznej do utworu M. de Falli.	• potrafi wykonać różne zadania muzyczne w oparciu o wiersz W. Broniewskiego; • dostrzega podobieństwa i różnice w prezentowanych dziełach muzycznych; • zna podstawowe zasady budowy wariacji, umie rozpoznać w utworze zmiany tematu; • potrafi ułożyć wariacje do podanych przysłów o tematyce wiosennej z wykorzystaniem instrumentów perkusyjnych; • umie zaśpiewać solo refren i co najmniej jedną zwrotkę piosenki <i>Na majówkę, na wędrownkę</i>; • śpiewa w grupie w kanonie; • umie odnaleźć w swoim otoczeniu wzory odzwierciedlające budowę form muzycznych. • śpiewa solo co najmniej jedną zwrotkę piosenki <i>Dalej, chłopcy, dalej żywo</i>; • umie rozpoznać w niej krakowiaka i podać cechy, które na to wskazują; • umie akompaniować do piosenki na instrumentach perkusyjnych; • potrafi wyjaśnić znaczenie terminu <i>da capo al fine</i>; • umie zaśpiewać solo fragment piosenki <i>Sny kamieni</i>; • potrafi zaimprovizować ciekawą opowieść o śnie kamienia; • umie zaproponować ilustrację ruchową do utworu <i>Taniec ognia</i> M. de Falli.
Dział 10. Witajcie, letnie przygody	• umie zaśpiewać w grupie co najmniej jedną część piosenki <i>Sny kamieni</i>; • potrafi zaśpiewać w grupie refren piosenki <i>Wesoły żeglarz</i>; • zna termin szanta; • umie odróżnić słuchem melodię	• potrafi solo zaśpiewać jedną część piosenki <i>Sny kamieni</i> oraz całą piosenkę w grupie; • umie zaśpiewać solo refren piosenki <i>Wesoły żeglarz</i>; • odróżnia słuchem dwa trójdźwięki:

	majorową od minorowej; • potrafi wypowiedzieć się własnymi słowami na temat utworu <i>Akwarium C. Saint-Saënsa</i> z cyklu <i>Karnawał zwierząt</i>. • umie wskazać na mapie Kaszuby, orientuje się w ukształtowaniu terenu i krajobrazie tego regionu; • zna co najmniej jedną nazwę ludowego instrumentu kaszubskiego; • gra na dowolnym instrumencie melodycznym fragment melodii ludo-wej <i>Naszôněnka</i> i umie określić jej budowę; • wie, co to jest volta. • śpiewa w grupie pierwszą zwrotkę piosenki <i>Lato, lato</i>; • śpiewa w grupie piosenki z całego roku szkolnego; • zna różne oznaczenia metrum, tempa, dynamiki oraz symbole muzyczne takie jak: wartości rytmiczne, znaki repetycji, akcent, takt itp.; • potrafi wymienić kilka instrumentów i przyporządkować je do właściwej grupy (smyczkowe, strunowe, dęte, perkusyjne); • w zagadce rozpoznaje dwa lub trzy utwory z repertuaru do słuchania.	majorowy i minorowy; • potrafi odpowiednio dobrać do melodii piosenki akompaniament akordów C-dur i d-moll na dzwonkach; • umie określić tempo, charakter i elementy ilustracyjne w utworze <i>Akwarium C. Saint-Saënsa</i> z cyklu <i>Karnawał zwierząt</i>. • śpiewa piosenkę <i>Wesoły żeglarz</i> z własnym tekstem do jednej zwrotki; • umie wymienić trzy opisane w podręczniku ludowe instrumenty kaszubskie; • potrafi zagrać na dowolnym instrumencie melodycznym melodię <i>Naszej něnki</i>, wie, jak jest zbudowana. • śpiewa całą piosenkę <i>Lato, lato</i>; • śpiewa solo fragmenty wybranych piosenek z całego roku szkolnego; • zna większość symboli i oznaczeń muzycznych znajdujących się w nutach podręcznika; • potrafi wymienić wszystkie poznane instrumenty i przyporządkować je do właściwej grupy (smyczkowe, strunowe, dęte, perkusyjne); • w zagadkach muzycznych rozpoznaje większość utworów z repertuaru do słuchania; • aktywnie bierze udział w zabawach i zagadkach ruchowo-muzycznych.
--	--	---